

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

ศาสนาสำคัญของโลก

โดย

พระประทีป ชนติโก (ศรีสมบุญ)

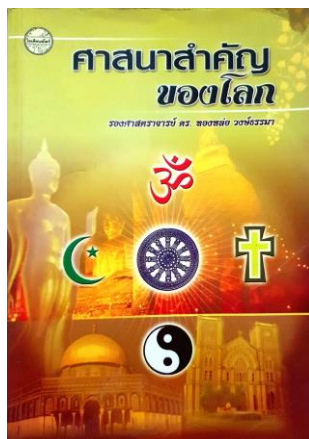
Phra Prathueng khanitgo (Srisomboon)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Palisuksa Buddhaghosa Nakhonpathom Campus, Thailand

E-mail: kanon_1166@hotmail.com

Received March 8, 2021; Revised March 11, 2021; Accepted May 10, 2021

ผู้แต่ง: รองศาสตราจารย์ ดร. ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา

ISBN: 978-974-998-642-4

สถานที่พิมพ์: โอเดียนสโตร์

ปีที่พิมพ์: 2551

จำนวนหน้า: 312 หน้า

บทนำ

หนังสือเล่มนี้แต่งโดย รองศาสตราจารย์ ดร.ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา ผู้แต่งได้เรียบเรียงจากคำบรรยายกระบวนวิชาศาสนาเปรียบเทียบและวิชาปรัชญาและศาสนา ซึ่งทั้งสองวิชาถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต เพื่อให้เป็นตำราสำหรับการศึกษาค้นคว้าของนิสิต นักศึกษา และเพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับศาสนาสำหรับท่านผู้สนใจสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยคำนำ สารบัญ หนังสือเล่มนี้มี 6 บท ประกอบด้วย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู พระพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาขงจื้อ และจบด้วยบรรณานุกรม ซึ่งแต่ละบทจะมีเนื้อหาโดยย่อที่จะกล่าวต่อไป

บทที่ 1 “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา” กล่าวถึงความหมายของศาสนา องค์ประกอบมูลเหตุให้เกิดศาสนา ประเภทของศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับศาสตร์อื่นๆ ศาสนากับลัทธิ ศาสนากับวัฒนธรรม ศาสนากับปรัชญา ศาสนาพิธีกรรม บทบาทและความสำคัญของศาสนา การมีศาสนากับการนับถือศาสนา หลักการและวิธีการศึกษาศาสนา ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา และหลักการเปรียบเทียบศาสนา

บทที่ 2 “ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู” ผู้เขียนได้อธิบายเกี่ยวกับยุคก่อนศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และยุคหลังศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ว่ามีความเป็นมาและความสำคัญอย่างไร หลักคำสอน ระบบวรรณะ ลัทธิต่างๆ และคัมภีร์ หลักปฏิบัติ พิธีกรรมต่างๆ และหลักปรัชญา ในการดำรงชีวิตของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

บทที่ 3 “พระพุทธศาสนา” ผู้เขียนอธิบายเกี่ยวกับ ความหมาย อินทรีย์สมัยก่อนพุทธกาล พุทธประวัติ หลักฐานเกี่ยวกับพุทธประวัติ คำสอนในศาสนาพุทธ หลักธรรมในพุทธศาสนา คัมภีร์ ศาสนพิธี ศาสนสถาน และนิายสำคัญในพุทธศาสนา

บทที่ 4 “ศาสนาคริสต์” ผู้เขียนอธิบายเกี่ยวกับการกำเนิดของศาสนาคริสต์ก่อนและหลังพระเยซู ประวัติของพระเยซูคริสต์ สาวกนักบุญ การยอมรับนับถือศาสนาคริสต์ คัมภีร์ หลักคำสอนสำคัญของศาสนาคริสต์ ศาสนสถาน และนิายต่างๆ ในศาสนาคริสต์

บทที่ 5 “ศาสนาอิสลาม” ผู้เขียนอธิบายเกี่ยวกับ ประวัติศาสนามุสลิมยุคก่อนและหลังการอุบัติของพระมุฮัมมัด ประวัติพระนะบีมุฮัมมัด การสืบทอดตำแหน่งศาสดา นิกายต่างๆ ในศาสนาอิสลามทั้งเก่าและเกิดขึ้นใหม่ คัมภีร์ โครงสร้างของศาสนาอิสลาม ภาควรรณคดี ภาควิธีปฏิบัติ จริยธรรม ประเพณี อารยธรรมของศาสนาอิสลาม และการบริหารกิจการอิสลามในประเทศไทย

บทที่ 6 “ศาสนาขงจื๊อ” ผู้เขียนอธิบายเกี่ยวกับ การกำเนิดศาสนาขงจื๊อ ประวัติ ความสำคัญ คัมภีร์ แนวคิดและหลักการของขงจื๊อ ทศนะเกี่ยวกับคุณค่าของชีวิต และความดีสูงสุดในศาสนาขงจื๊อ

จุดเด่น

หนังสือเล่มนี้ถือเป็นหนังสือมีคุณค่า และเป็นตำราในการศึกษา ค้นคว้า เป็นการเพิ่มพูนพัฒนาความรู้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ หนังสือเล่มนี้ยังเหมาะกับผู้ที่สนใจในเรื่องของศาสนาต่างๆ ที่สำคัญในปัจจุบัน ได้แก่ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาขงจื๊อ ซึ่งผู้เขียนได้กล่าวถึงความ เป็นมา ความสำคัญและประวัติของแต่ละศาสนา ผู้ก่อตั้ง คัมภีร์หรือคำสอน สาวก ศาสนพิธีที่สำคัญ และศาสนสถาน อันเป็นสถานที่พักและประกอบพิธีทางศาสนาต่างๆ ที่ผู้เขียนลำดับขั้นตอนของเนื้อหาได้อย่างลงตัว สำนวนภาษาที่ใช้ก็อ่านเข้าใจง่าย เหมาะแก่การครอบครอง และผู้เขียนก็บรรยายอีกว่า ผู้ที่เป็นศาสนิกของแต่ละศาสนา นอกจากจะศึกษาคำสอนในศาสนาที่ตนนับถืออย่างถูกต้องแล้ว จะเป็นสิ่งที่ดีขึ้นไป หากได้ศึกษาคำสอนในศาสนาอื่นๆ จะได้เป็นตัวช่วยให้เข้าใจในทั้งคำสอนและหลักปฏิบัติของศาสนิกที่นับถือศาสนาอื่นๆ ผลดีที่ตามมาคือ ความเข้าใจระหว่างกันและเป็นเหตุ นำมาซึ่งความสามัคคี มีไมตรีต่อกัน แม้มีความแตกต่าง แต่ก็ไม่แตกแยก เปรียบเหมือนดอกไม้

หลากหลาย เมื่อนำมาไว้ที่เดียวกันทุกดอกต่างก็สร้างสรรค์ความงามให้เกิดขึ้น ทุกศาสนาก็มีคุณค่าสำหรับผู้ศรัทธา ไม่มีศาสนาใดมีค่าน้อยไปกว่าศาสนาอื่น เพราะทุกศาสนา เชื้ออำนาจประโยชน์แก่ผู้นับถือทั้งสิ้น

หนังสือเล่มนี้เหมาะเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่คิดสนใจในเรื่องของศาสนา เพราะศาสนาเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ทุกคนต้องรู้ เข้าใจ รู้เท่าทัน แล้วนำไปปฏิบัติ นำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ยิ่งทุกวันนี้ต้องดำเนินชีวิตแบบวิถีใหม่ (New normal) เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องจากมีบางสิ่งมากระทบ จนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหวังหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย ไม่ว่าจะเป็นวิถีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติและการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะดำรงรักษาวิถีดั้งเดิม

จุดด้อย

หนังสือเล่มนี้มีจุดที่ควรปรับปรุง เริ่มจากแต่ละบทขาดสรุปท้ายบท และควรปรับปรุงตัวหนังสือ เพราะมีขนาดเล็กไป ยังมีอีกหลายศาสนาที่ขาดหายไป ที่ผู้เขียนไม่ได้นำมาเขียนไว้ในหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าจะเป็นศาสนาที่คงอยู่หรือศาสนาที่ตายไปแล้ว เช่น ศาสนาลิกซ์ ศาสนาซินโต ศาสนาเต๋า ศาสนายูดา ยะโซโรอัสเตอร์ ศาสนาบาไฮ และศาสนาเซน ซึ่งศาสนาเหล่านี้ ที่ผู้เขียนไม่ได้นำมาเขียนไว้ บางคนก็รู้ บางคนก็ไม่รู้ ควรนำมาเขียนไว้ คนอ่านจะได้รู้ เข้าใจ มีมุมมองหลากหลาย มีข้อเปรียบเทียบ จะได้เข้าใจในศาสนาอื่นๆ มากยิ่งขึ้น จะทำให้หนังสือเล่มนี้สมบูรณ์แบบมากกว่านี้ และหนังสือเล่มนี้เหมาะแก่การครอบครองเป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

ทองหล่อ วงษ์ธรรมมา. (2551). *ศาสนาสำคัญของโลก*. กรุงเทพฯ: โอเดียน สโตร์.